

jednání toto, předsevzaté ze zlomyslnosti, bylo způsobilé přivoditi v §u 85 tr. zák. lit. b) naznačené nebezpečství pro život, zdraví nebo bezpečnost těla lidského a ve větší míře pro cizí majetek (§ 87 tr. zák.). Právem uplatňuje zmateční stížnost s hlediska důvodu čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že odsouzení obžalovaného ve směru §§ 5 a 83 tr. zák. není odůvodněno. Neobsahuje skutečně, jak stížnost správně vytýká, shora citovaný výrok obžalovaného vyzvání ku vtrhnutí do tiskárny neb místností »Středočeských Hlasů« a nezjišťuje rozsudek ani jinak ničeho, z čeho by se dalo souditi, že výzva obžalovaného nesla se právě tímto určitým směrem. Odsouzení obžalovaného pro zmíněný zločin nenalézá proto ve zjištěném ději skutkovém dostatečné opory. Naproti tomu je však po stránce právní úplně bezvadným odsuzující výrok dle §u 87 tr. zák. Tímto všeobecným ustanovením trestním mají býti postižena ona neurčitá ohrožení tělesné integrity lidí, pokud se týče cizího majetku ve větším rozsahu, která jsou přivoděna jakýmkoliv ze zlomyslnosti předsevzatým jednáním nepřímo, však úmyslně, s vědomím a vůlí pachatele, nikoli však pouze z nedbalosti. Tento moment neurčitosti ohrožení charakterisuje právě prvý případ zločinu dle §u 87 tr. zák. K jeho skutkové povaze stačí proto, je-li jednáním pachatele vytvořen takový stav věci, jenž zavdává příčinu k obávám, že následkem něho bude někdo na tělesné integritě neb na majetku ve větším rozsahu poškozen. Takovéto nebezpečí bylo však výkřikem obžalovaného vyvoláno, jak to nejpádňěji dokazuje zjištění soudu, že ihned po výkřiku tom dav okolo obžalovaného stojící a dosud jen hlučně debatující, počal vyhrožovati a odešel ku tiskárně, kde dopouštěl se různých násilností na majetku, že bylo tím vyvoláno i nebezpečí krveprolití mezi rozvášněnými davy, stráží i dělnictvem, chtějícím pracovati. S tvrzením, že výrok obžalovaného nebyl činem ze zlomyslnosti spáchaným a že byl jen bezmyšlenkovým opakováním toho, co bylo jinými slovy proneseno s balkonu radnice, ocitá se stížnost v odporu se zjištěním rozsudku, že se tak stalo ze zlomyslnosti, v kterémžto výroku dochází výrazu i ten moment, že obžalovaný, člověk soudný, byl si také vědom způsobilosti svého jednání, přivoditi některé z nebezpečí v §u 85 lit. b) naznačených. Shora vyličený skutkový děj opodstatňuje proto plně skutkovou podstatu zločinu dle §u 87 tr. zák., ale jen tuto kromě uvedeného ovšem přečinu dle §u 305 tr. zák.

Čís. 492.

Skutková podstata zločinu veřejného násilí dle §u 83 tr. zák. jest splněna, byla-li vlastníku odňata dispoice ohledně nemovitého statku, ať se zabírající skutečně držby ujali čili nic. Není třeba, by násilí na osobě bylo skutečně vykonáno.

(Rozh. ze dne 23. června 1921, Kr I 172/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 22. ledna 1921, pokud jim byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle §u 83 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce věcné namítá stížnost, že ve zjištěném jednání obžalovaných nespočívá skutková podstata zločinu dle Šu 83 tr. zák., poněvadž zde není násilného vpádnutí do cizího majetku, ježto obžalovaní přišli bez násilí, nikoho nevypudili ani neohrožovali, není zde prý dále rušení držby nemovitého majetku, poněvadž nikde nedošlo k ujmoutí se cizí držby, a konečně nebylo prý vykonáno žádné násilí na osobách a na věcech. Námitky stížnosti jsou liché. Násilné vpádnutí ve smyslu Šu 83 tr. zák. předpokládá arci již dle svého znění, by bylo vynaloženo násilí, tím však jest nejen násilí fysické, nýbrž i morální (psychické) tenkrát, když osoby, do cizí nemovitosti vpadnuvši, projevíly buď výslovně nebo mlčky (způsobem konkludentním) úmysl, použití po případě násilí, proti němuž by byl všechn odpor marným. V tomto daném případě zjišťuje první soud, že oba obžalovaní se zástupem více lidí vstoupili do kanceláře ředitele velkostatku, zde prohlásili, že zabírají velkostatek s veškerými dvory a podniky, přejímají veškeré úřednictvo, zabavují veškeré zásoby a zakazují je vydávati, že vyzvali ředitele, aby jim vydal pokladnu a knihy; dále zjišťuje, že oba obžalovaní jako vůdcové vícečlenné deputace shluknutého davu vstoupili do budovy rolnického družstva v S. a do mlýna Josefa K. v K. a že obžalovaný Š. prohlásil v onom případě účetnímu, že se družstvu zakazuje disponovati obilím, v tomto případě provedl revisi mlýna, zabavil obilí, zřídil stráž a dal pak obilí odvésti. Konečně zjišťuje rozsudek, že jak ředitel panství, tak i účetní družstva a majitel mlýna se podrobili rozkazům obžalovaných jen z donucení, totiž proto, že věděli, že by proti davu sroceného lidu odporem ničeho nepořídili. I když se tedy obžalovaní nedopustili při vstupu do nemovitosti násilných činů, dlužno spatřovati v tom, že oba obžalovaní jako původci akce a vůdcové davu s více osobami vstoupili do kanceláře velkostatku a učinili prohlášení, jímž dosavadnímu vlastníku, chráněnému zákonem, nezákonnou cestou odňali volnost vykonávání práv majitelských, násilný vpád v pokojnou držbu pozemků a v tom, že vnikli do budovy družstva a do mlýna proti mlčky projevené, předpokládané vůli majitele, násilné vniknutí do domu. Naplňuje tudíž jednání obžalovaných zákonný předpoklad násilného vpádu, poněvadž v obou případech jednali způsobem, který nedopouští pochybnosti, že byli odhodláni s davem použítí násilí proti každému, kdo by se pokusil jejich svémoci klásti odpor. Neprávem popírá stížnost, že by zde bylo dalších dvou náležitostí skutkové podstaty zločinu Šu 83 tr. zák. shora zmíněných. Rušení držby nemovitého majetku spočívá právě v tom, že vyslovivše zabrání omezili, pokud se týče znemožnili obžalovaní oprávněnému vlastníku volně vykonávati práva majitelská. Dle zákona jest vlastník oprávněn zásadně neobmezeně a dle své vůle vládnouti podstatou i užitky věci a každého jiného z toho vyloučiti (§ 354 obč. zák.). Bezelstný držitel může již proto, že věc bezelstně drží, nikomu z toho nejsa práv, dle libosti věci užívati, ji spotřebovati ano i zničiti (§ 329 obč. zák.). Byla-li, jak se stalo v tomto případě, vlastníku velkostatku volná dispozice majetkem odňata, pak byl zajisté v pokojné držbě nemovitého majetku rušen, ať již došlo ku skutečnému ujmoutí držby se strany zabírajících čili nic. Násilím na osobách bylo již hromadné

vystoupení většího počtu osob, jichž vůdcové — obžalovaní — prohlásili podniky a zásoby za zabrané, když správcům, pokud se týče majitelům jich nezbývalo nic jiného, než podrobili se diktátu vniknuvšího lidu, nechtěli-li se vystaviti horším následkům, kdyby se cizí vůli nepodrobili. Aby násilí na osobě bylo skutečně vykonáno, zákon v §u 83 tr. zák. nežadá; stačí, když pachatelé byli hotovi případný odpor přemoci násilím, tedy také, když držitel se ani neodvážil odporovati, vida, že by to bylo marné, jak to je zjištěno také v tomto případě. Násilí na jmění a statku záleželo v tom, že zabráním podniků bylo vysloveno, že se majitelům, pokud se týče jich zástupcům odnímá právo volně nakládati s majetkem, v čemž zajisté spočívá protizákonné a svémocné zasahování do majetkové sféry vlastníků, kteréž nelze jinak označiti než jako násilí.

Čís. 493.

»Nebezpečnou pohružkou« ve smyslu §u 81 tr. zák. jest každé jednání pachatelovo, jímž dává některé z osob v témž paragrafu jmenovaných na jevo, že jí pravděpodobně způsobí určité zlo.

(Rozh. ze dne 25. června 1921, Kr I 834/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 15. září 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle §u 81 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 tr. ř., klade stížnost váhu na to, že rozsudek nezjišťuje ani, že by byl obžalovaný četníkům jednak slovy, jednak použitím zbraně hrozil, ani že by jim byl kladl skutečný odpor, takže, když v tom, že má někdo u sebe zbraň, ještě pohružku spatřovati nelze, prý není splněna skutková podstata zločinu dle §u 81 tr. zák. Dle rozhodovacích důvodů rozsudku spatřuje nalézací soud nebezpečnou pohružku se zbraní v tom, že obžalovaný zvedl proti četníkovi ze vzdálenosti 5—6 kroků ruku, ve které držel revolver (armádní browningovou pistolí) a že při tom učinil proti četníkovi rukou a revolverem pohyb, jako když se míří, a dospěl nalézací soud k přesvědčení, že obžalovaný tímto jednáním četníka ohrožoval. Pojmu nebezpečné pohružky ve smyslu §u 81 tr. zák. odpovídá každé jednání, kterým pachatel některé z osob, v témž paragrafu jmenovaných, naznačuje jako pravděpodobné, že jí způsobí jisté zlo, že jí ublíží na životě, zdraví, svobodě, cti nebo majetku, při čemž ohroženému počítati je s nebezpečím, že pachatel pohružku také opravdu ve skutek uvede, a jednání pachatelovo je takto způsobilým vzbuditi v ohroženém důvodné obavy. Leží na břehu, že jednání, odpovídající pojmu nebezpečné pohružky, nemusí nezbytně spočívat ve slovech. Netřeba pak doličovati, že rozsudkem zjištěný čin obžalovaného vykazuje všechny shora uvedené předpoklady, za nichž v tom kterém jednání spatřovati lze nebezpečnou po-